

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2—
Fél évre. . . „ 4—
Egész évre . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A német tengeralattjárók.

A tengeralattjárók működéséhez a német sajtó egy része tulságosan frappáns eredmények bekövetkezését jósolta, hogy nem csoda, ha az eddig való operációkat széles körökben bizonyos csalódással látszanak fogadni. Ezért semmiesetre sem a tengerészeti vezetőséget, hanem a tulságos optimistákat illeti a felelősség.

Hitelt érdemlő források szerint a német tengeralattjárók 1915. február 18-tól egész július 25-ig 229 angol és 30 más ellenséges állam hajóját súlyosították el, még pedig aránytalan időközökben. Voltak hetek, a mikor egyetlen ellenséges hajó sem került horogra, viszont máskor ugyanennyi idő alatt több mint egy tucat pusztult el belőlük. Így a Reuter-ügynökség augusztus 4-ről kelt jelentése szerint azon a héten a német tengeralattjárók 6 angol kereskedelmi hajót és 9 halászgőzöst furtak fenébe. Megjegyzendő, hogy a fenti idő alatt 1435 ellenséges hajó ment vagy jött a különböző kikötőkből.

Ha feltételezzük, hogy hetenként körülbelül 1500 hajó keresi fel az angol kikötőket, úgy ezek megtámadására tekintélyes számú tengeralattjáróra lenne szükség, holott a „Nauticus“ hivatalos forrásból vett kimutatása szerint Németországnak 1914. május havában 28 kész tengeralattjárója volt.

A laikusok érvelése szerint az ilyen kis hajókat azonban igen gyorsan lehet gyártani. Mindenekelőtt le kell szögezni azt, hogy a modern tengeralattjárók korántsem kicsinyek, mivel ezer és egynéhány tonna vizet nyomnak ki, tehát a torpedóhajóknál jóval nagyobbak. Ha figyelembe vesszük továbbá az ilyen hajók végtelenül subtilis, apró mekhanizmusát, melyet az aránylag kis helyen kell alkalmazni, úgy megértjük, hogy nem is olyan nagyon rövid idő alatt lehet egy tengeralattjárót a használatnak átadni. Mindezek mellett a tengeralattjáró a legkomplikáltabb hadieszköz, melynek vezetését és kezelését nem könnyű dolog elsajátítani és sok türelem meg idő kell hozzá, míg a parancsnok és a legénység hajójukat teljesen kiismerik.

A háboru elején elpusztított szám-

talán hadihajó még fokozta a tengeralattjáróhoz fűzött reményeket, mert egyesek figyelmen kívül hagyták azt az örök igazságot, hogy minden akció reakciót teremt és az angolok se estek egészen a fejük lágyára. A tengeralattjárók támadásaival szemben védőeszközökről gondoskodtak és így mindig nehezebb lesz ezeknek egy ellenséges hajót eredményesen megközelíteni, már csak azért is, mert a kikötőkből nagy ritkán jó elő nagyobb hadihajó. De ha ilyen mégis kimerészkedik, úgy száz szem figyel a távolba és egész raja a torpedóhajóknak veszi védőleg körül. Anglia 300 torpedózuzóval és torpedóhajóval rendelkezik, azonkívül 100 tengeralatt-

járója védi még a nyílt vizeken járó hajóit.

A tengeralattjárók legénységének az elképzelhető legnehezebb szolgálatot kell teljesítenie. Majdnem emberfeletti munka az, mit végeznek és mind-egyikük bámulatot és dicséretet érdemel, de válogatott, kiváló emberek is kellene hozzá. Ezeket kell az aggódók és elégedetleneknek meggondolnunk és ha még tudják, hogy Németország tengeralattjáróinak száma hónapról-hónapra növekedik, a kiképzett és alkalmas legénység anyaga is bővül, úgy nyugodtan alhatnak, mivel mindennap közelebb ér az ország a teljesen kifogástalan tengeralattjárók megszületéséhez.

A m. orsz. munkások rokkant-és nyugdíjegyletének soproni fiókja az államosításért.

Tisztelt Küldöttgyűlés!

Élénken emlékszünk arra, hogy minő izgatottságot váltott ki a mi egyesületünk átszervezésének kérdése nemcsak az egyesületi közvéleményben, hanem az egész országban is, midőn arról volt szó, hogy legalább 10 fillérel emeljük a tagilletékeket, mert a régi matematikai alapon az egyesület nem állhat fenn.

A központi igazgatás előtt feküdt a matematikus munkálata; s bár jó eleve látta, meg is győződött róla, hogy a mi egyesületünk magánkezelésben még a 10 fillérel felemelt alapon sem állhat meg, — ahelyett, hogy időt engedett volna arra, hogy a matematikus zárókövetkeztetések nem az utolsó pillanatban, a hivatalos közlöny eldugott helyén való késői közlése által, hanem a munkálat zárókövetkeztetések azonnali közlése alapján ideje legyen az érdekeltségnek a saját legnagyobb, életkérdéssé vált ügyének egész mélységét megismerni, — taktikázott a központi igazgatás. Az egyesületet féltette a bomlástól, — tehát az igazságot nem merté azonnal a maga meztelenségében feltárni — másrészt pedig számolnia kellett az illetékemelés ellenzőinek hatalmas táborával, akik féktelen agitációjukkal izgatták az országos érdekeltséget a pénzügyi alap új megszervezése ellen — itt pedig mérsékelnie kellett magát a központi igazgatóinak, nehogy a csekély 10 filléres emelés is önkre menjen.

A központi igazgató két ellenséges irányú töreközői közé került. Ugyszólván az utolsó pillanatok hozták meg a 10 filléres emelésnek a sikert. Mi és azok, akik tiszta számvetés alapján — nem érzelmi motívumokból folyón — tisztán láttuk ennek az emelésnek az elégtelenségét, örömmel fogadtuk el ezt is, mert azt hittük, hogy a háborús jövő konjunkturák, amelyek a tetemes illetékemelés melletti érveink között nem az utolsó helyet foglalták el, Isten jóvoltából nem fogják, legalább addig zavarni egyesületünk

anyagi megerősödését, amíg — még mindig békés időkre számítva — 4-5 év múlva új illetékemelését kérhetünk, a jövőre bizza és a szerencsére, hogy gondoskodik számunkra ez a két levegőben logó tényező olyan érvekről, amelyek segítségével az újabb emelést is keresztül vihetjük.

Mily nagy baj egy ilyen intézet jövő pénzügyi fejlődését a véletlen szerencsére bizni, bizonyítják a mai háborus idők, midőn nekünk, az illetékemelés sürgetőinek éppen azokat az érveket vetette ölünkbe, amelyek a tetemesebb illetékemelését illetőleg, keserves öngigazolásunkra szolgálnak.

Nincs egyetlen tagunk sem, akik most be ne látnák „mégis milyen“ jó volt, hogy a 10 filléres illetékemelését megcsináltuk közvetlen a háboru előtt — de azt is merjük mondani: nincs egyetlen tagunk, akik ne gondolnának rá ilthon és a lövészárokban, hogy jobb lett volna mindjárt tetemesebben emelni az illetéket — mert mi lesz most egyesületünkkel?

Hát igaz az, hogy a tetemesebb illetékemelésről csak 1913-ban lehetett volna szó, midőn mi még az átszervezés előtt állottunk; ma az illetékemelésről a világháboru forgatagában nem lehet szó; de nem lehet szó a világháboru után sem, amely időnek a méhében a mi nemzet gazdasági jövőnk képe még csak halvány konturjaiban sincs meg. Csak azt érezzük — hogy győznünk kell, ez nemzeti létünk kérdése és mert győzni fogunk, nemzetgazdasági helyzetünknek, az ebből folyó jogoknak és köteleességeknek is a maitól teljesen elütő más képe lesz. Új nemzetgazdasági berendezkedésünk föltétele a pénz lesz a legelső árucikk. A háborura kivetett milliárdokat nekünk kell a hódítványokból kigazdálkodnunk. Ott ahol a pusztítás öserejével mezők, falvak, városok órák alatt pusztultak el, azokat órák alatt kell élettermő képességre emelnünk. Drága lesz a dolgos kéz, de drága az élet is, a megélhető aránya pedig alig fog változni

a tegnap és a holnap mértéke közt s ez a könnyen belátható tény arra a beismerésre kell, hogy vezessen minket: hogy ha szegény tagjainkra nézve a megélhetés feltételei nem változhatnak, egyenesen az érdekeik ellen való merénylet arra még csak gondolni is, hogy a mi együletünkbe ezerszeres szállal kapcsolódott életérdekeiket a megdrágult viszonyok indokolásával, csak egy fillérenyi tagilleték emeléssel is annan kistájgeroljuk.

Annak a gondoskodó munkának tehát, amely bennünket az egyesület új pénzügyi alapra való helyezésénél foglalkoztat — eddig egyetlen negatív eredménye van, hogy az illetékeket tovább emelni nem szabad.

Ezzel a tétellel azonban azt is kimondtuk, hogy az egyesület nem rendelkezik arra nézve eszközökkel, hogy a háborúból folyó új pénzügyi megterhelések kivédéséről önkéntes megadóztatás, tehát új és tetemes tagilletékemelés útján gondoskodjék.

Mivel pedig új pénzügyi alap elkerülhetetlenül szükséges, ennek megszervezését csak az állam kezében látjuk biztosítva mindazon érvekre támaszkodva, amelyeket a soproni fiók elnöke „Emlékirat“ című röpiratában a mi együletünk teljes és mielőbbi államosítása érdekében megirt.

Ragaszkodunk ahhoz, hogy ezen röpirat érveit hivatalból küldjük fel a magas kormányhoz, mint a mi államosító kívánságunk indokolását, szemben a t. központi igazgatás határozatlanságával, amelyből senki sem tudja megállapítani, hogy mi a véleménye, mit akar s tartunk tőle, hogy az államosításra legalkalmasabb idő elszalasztásának is az lesz az oka, hogy a t. központi igazgatás éppen csak egy gondolatot elkészt.

Ennek a határozatlanságnak nyílt jele az „Emlékirat“ c. röpirat elő- és zárószavában nyilvánosságra jutott központi vélemény az államosításról és pedig az előszóban 2919/1915. E. sz. a. „a központ megindította a mozgalmat... hogy legsürgősebb feladat legyen a munkások rokkant és aggkori biztosításának kötelező rendezése“. A zárószóban: „mielőtt az egyesület

válságba kerülne, kellő időben gondoskodni lehet a válság megelőzéséről.“

Az első vélemény az államosítás, a második az illetékemelés.

Mi tehát kérve-kérjük az egyesület minden fiókját, minden tagját: álljanak egy szívet egy lélekkel az államosítás mellé, ez a hozzá fűződő nagy nemzetgazdasági és etikai értékeknél fogva elsőrendű kötelességük hazájuk, maguk és családjuk iránt. S a központi vezetőséget is arra kérjük: lépjen ki neutrális tartózkodásából s legyen első pillanattól fogva vezére e mozgalomnak. Azt a jó művet, amit ő kezdett, amibe egy becsületes munkásélet minden nemes igyekeztét fektette, amit annyi féltő gonddal ápolott és őrzött, hozza tető alá, hozza a megérdemelt helyére s milliónyi munkásai a magyar hazának, családjuk, unokáik-unokái véssék hálás szívükbe jó emléküket.

Tiszteletteljes indítványunk tehát a következő: mondja ki a küldöttgyűlés, hogy az egyesület államosítása érdekében a magas kormányhoz haladéktalanul felír, a felírat indokolásaképpen pedig magáévá teszi az „Emlékirat“ cz. röpiratban lefektetett elveket. A küldöttgyűlés határozatának végrehajtása feletti el'ennmüködést a központi választmányra ruházza, amely a végrehajtásról, a felírat szövegének a hivatalos egyesületi közlönyben való közlése mellett, a határozat kimondásának napjától számított 30 napon belül, az egyesületi közvéleményt tájékoztatja.

Adakozzunk a vak katonák számára!

E célra adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is elfogad és nyilvánosan nyugtat.

Tisztult a helyzet.

— Hát tulajdonképp miért nem akarja azt az állást elfoglalni Géza? Hisz mindig város közelébe vágyódott és A. csak kicsi egy órányira van G-től.

— Hogy miért? Annak egy oka van, de az felér százzal. Jó! A. város közelében fekszik, vidéke remek, sőt annyira remek, hogy nyáron valósággal hemzseg az idegektől. Van pap, orvos, gyógyszerész, bérlő, postás, tanító, szóval teljes számú az előkelőség. De gondolja meg, Joluska, a főnökömnek 6 gyereke van, köztük négy lány, és hogy a baj tetézve legyen, mind a négy már ifju hölgy. Ha odamegyek kutya kötelességem kettőnek, még jó, ha nem mind a négynek, udvarolni. Tessék most ezt a kriminális helyzetet elgondolni.

Barna Jolus komoly arccal hallgatta barátja heves kitérését és egyáltalán nem tudta megérteni, miért ijed meg Lajtai Géza attól, hogy neki egyszerre négy lánynak kell udvarolnia. Elgondolta a fordított helyzetet. Ha neki egy csapásra négy lovagja akadna. Egész uralkodónőnek érezné magát. De Lajtai olyan kétségbeesetten nézett, hogy Julus hinni kezdett a helyzet borzasztóságában és félve kockáztatta meg:

— Mondja Géza, miért oly rémséges négy nagy lány közé menni?

— Ugyan Jolánka, hát ne legyen olyan naiv. Négy fiatal lány, meg egy gavallér! Isten irtalmazzon szegény lelkemnek. Én legyek lovagjuk, táncosuk, mindenesük, hordárjuk, szóval — szóval balekjuk. Le-foglalják összes időmet. Ha egy mulatságban kedvemre mulatok, biztos éfifélok

haza kell jönnöm, mert a hölgyek úgy kívánják. Ha meg unatkozom, ha tán legjobb szeretnék aludni, akkor holt biztos, hogy reggelig kell velük ugrálnom, mert önagyságáéknak az úgy tetszik. Sétákon vihetem sáljaikat, vásárlásnál csomagjaikat és jaj lenne nekem, ha véletlenül más lányra is egyenesen talállok nézni. S mi hasznom, hogy a város csak egy órányira van. Hisz legfeljebb csak akkor mehetek be, ha a hölgyeknek sürgősen kell valami. Ne gondolja, hogy oly könnyű négy lánynál existálni. Én, ki a madárszabadságot szeretem, mondhatom, szép kis kalitkába kerülnek. Még kedvemre lélekzetet sem vehetek, annál kevésbé élvezhetem ifjuságomat.

— Hát ne udvaroljon nekik, punktum!

— Könnyű magának Jolus, nagykeményen kimondani punktum. Nem tudja, milyen élete lenne egy szegény aljegyzőnek, ha a főnök lányai helyett másnak udvarolna, vagy ha nem is udvarolna, csak úgy kedvére legénykedne. Akkor életében kiállná a purgatóriumot s bizony Joluska imádkozhatna szegény lelkemért.

— No, hát ez egyenesen borzasztó, sajnálkozott most már a lány is s lelke mélyen azt az erős fogadást tette, hogy ő sohasem gyötri meg ilyenformán a szegény fiatalembereket.

Lajtai is szótlánul kevergette teáját, mindketten a legnagyobb csendben foglalkoztak ennek a fogos kérdésnek megoldásával. Egyszerre csak lerepül Jolus kanala s a kis lány nagy örömmel csapja össze kezét.

— Vivát, Géza meg van a mentő eszme. Maga a várost akarja élvezni és emellett a

Világháború.

HÓFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, aug. 20.

Orosz hadszintér:

A szövetségesek Brest-Litovski előnyomulása folytán több orosz hadsereg jelentékeny része rendetlenül összetorlódtott a vár körletében. Az ellenség, hogy a csapatoknak és vonatoknak északkelet felé való elvonulását, ami csak kevés átkelési helyen folyhatik le, lehetővé tegye, előnyomulásunkkal szemben különösen Brest-Litovsktól nyugatra a folyó mindkét oldalán erős ellentállást fejt ki. A körülzáró csapatok északi szárnya ennek ellenére Rokitnótól keletre további előtéri állásokat kerített hatalmába.

József Ferdinánd főhercegnek a Bug északi partjáról előtörő csapatai pedig tegnap a sötétség beállta előtt Wolczynnál elsáncolt ellenséget rohammal elűzték.

Kövess tábornok csoportja a felső Pulwa ellen nyomul előre.

Szövetségesek által elfoglalt Nowogeorgiewsk bombázásában a mi nehéz mozsaraink is sikeresen vettek részt.

Olasz hadszintér:

A tiroli határterületen a nehéz tüzérségi harcok tovább folytak.

A folgáriai fensíkon levő állásaink elleni utolsó támadás alkalmából az olaszok 200 embert veszítettek.

A tenger melléki arcvonal északi szakaszán tegnap reggel a Mrzli Vrh és ettől a helységtől északra emelkedő hegyhát ellen intézett ellenséges támadást az olaszok nagy veszteségei közt ismét visszavertük; ugyszintén kudarcot vallott az olaszoknak tegnap esti és ma reggeli kísérlete, hogy a tolméini hidő vonalait áttörjék.

A Görzi grófságban az ellenség helyenkint élénk tüzérségi tüzelést folytatott. A mi tüzérségünk sikerrel válaszolt. Sagradonál egy pontonhidat összerombolt és az ellen-

lányoktól, már értem, a négy jegyző lánytól teljesen független lenni, ugye? Hát nézze csak. Amint megérkezik A...-ra adja be a tisztelt körjegyző családjának, hogy maga vőlegény és menyasszonya G.-ben lakik. Akkor csak természetes, ha minden másodnap elrándul a városba

No lám, mit nem tud magácska, nevetett Lajtai, de érdeklődve nézett a lánykára, ki sikerén felbuzdulva vidáman folytatta:

— Legyen otthon a lehető legszentimentálisabb, adja a megélhetésért küzdő szerelme, meglátja a lányok nemcsak, hogy nem pályáznak magára, hanem merő résztvből küldik menyasszonyához. Amint egyszer G.-be ér, remélem nincs többé tanácsra szüksége.

— Helyesen van kis Jolán. Az eszme nem is olyan rossz. Hanem mit csináljak, ha érdeklődnek menyasszonyom kiléte felől?!

— Oh, de naiv maga Géza. Hát mesét csak tud mondani.

— Először is kikérem magamnak azt a jelzőt, mert a naiv emberek inkább hasonlítanak a barna Barna Joluskákra, mint rám, másodszor ha már valaki vőlegény, illő, hogy legalább egy fényképet tudjon bizonyíték gyanánt felmutatni.

— No ezen ne muljon a maga biztonságára. Elég messze vagyok A.-tól, akár én is kölcsönzők egy képet a jó ügy előmozdítására. Csak írjon, ha a körülmények arra kényszerítik, hogy egy időre vőlegényi maszkot vegyen magára.

A..... X. 10.

— Kis barátném, beütött nekem tökéletesen. A lányok minden várakozást meghaladó évszámokkal rendelkeznek. Ida 23,

ségnek Pieskistől keletre levő csapattömegeit bombázta.

(M. S. O.)

HÖFER, altábornagy
a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, augusztus 20.

Nyugati hadszíntér:

Angres és Souches közt az ellenséget ma éjjel az általa tegnap elfoglalt árokrendszerből elűztük.

A Vogézekben Schratzmaenban legelől levő állásunk egy kis részét a franciák elfoglalták.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Kownótól keletre csapataink sikeres harcok után üldözik az ellenséget.

Dawina környékén, az Augstow—grodnói utig az oroszok a Gudale—(Mariampoltól keletre) Lozdzieje—Studzienicna vonalig hátráltak és ott újabb ellenállást fejtenek ki.

Tykocintól nyugatra is folyik még a harc. Gallwitz tábornok hadserege támadását sikeresen folytatta és 10 tisztet 2650 főnyi legénységet elfogott és 12 géppuskát zsákmányolt.

Novogeorgiewsk várát, az ellenség lengyelországi utolsó támaszpontját, szívós ellentállás után elfoglaltuk. Az egész megszálló őrséget, hat tábornokot és több, mint nyolcvanötezer főnyi legénységet, köztük a tegnapi végküzdelemben egymagában huszezer embert foglyul ejtettünk. A zsákmányolt ágyuk száma hétszázon felülre emelkedett. A zsákmányolt egyéb hadianyag mennyisége még nem tekinthető át.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsoportja:

A hadcsoport tovább nyomul előre.

Mackensen tábornagy hadseregének csoportja:

Olgica 21, Ili 19, Sárka 17 éves. Rettentő helyzet. A két magasabb numerás hölgy már kivallatott kedvenc ételeim felől. Mert vasárnap nagy ebéd készül, sajnos, sejtelenem szerint az én tiszteletemre. Pedig az ilyesmi kész veszedelem a gyanutlan fiatalemberekre. Persze a gyanutlanokra. Mert én résen állok és éppen nem reagálok a paprikás csirkén, dióstortán keresztül a bájos kezekre. Küldje csak kis kuzin a fényképet, különben megszökik ebből a háremből, a maga végleg elkeseredett rokona, Géza.

Dátum egy évvel később.

Jolánka! Kedves, képzelje még ma is léteznek csodák. Mert az én nagy csalódásom minden csodák-csodája. A lányok azt a bizonyos vasárnapi ebédet nem az én tiszteletemre csinálták. Dupla eljegyzést tartottak, (azóta az esküvő is meg volt. Hála Isten!) miben én csak mint lényegtelen szereplő vettem részt. Ida, Olga a maguk asszonyai. Ili egy művészlékü, páratlan tehetséges lány, ki szerelmes a vászonba, ecsetbe, meg a festékes kazettájába. Vágyainak Mekkája egy müncheni festőiskola. És Sárka. Oh a kicsi Sárka! Az én feketeszemű Sárkám. Kis kuzin a fényképet megtartjuk, csak legyen türelemmel, majd kap helyette mást, mit körülbelül 3 hét múlva küldhet Sárka boldog férje, a maga vidám rokona Géza.

A balszárnyon az ellenséget a Koterka és Pulwa szakasz (Wisoko Litowsktól délnyugatra) mögé vetette vissza.

A Bugtól délre Brest-Litowskkel szemben tért nyertünk.

Wlodawától keletre csapataink erős üldözésben elérték Piszczka környékét.

(M. E. S.)

Legfőbb hadvezetőség.

Egy angol óriáshajó a tenger fenekén.

Az „Arabic“ nevű 10.000 tonnás oceánjáró hajót német tengeralattjáró torpedóval elsüllyesztette. Az „Arabic“ 19-én hajnalban indult utnak, a torpedólövés 9 óra 15 perckor érte. 170 utas és 250 főnyi legénység volt a hajón. Az utasok közt sok volt az amerikai polgár.

ELVBARÁTAINKHOZ! Kérjük kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytőzsdékben, fodrásznál :: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

Hirek.

A trónörökös pár kitüntetése. A király legfelsőbb elhatározásával Károly Ferenc József királyi herceg, trónörökösnek és Zita királyi hercegnőnek a Vörös Kereszt érdemcsillagot adományozta a hadiékítménnyel.

Személyi hírek. Főt. Zehetbauer Ottó dr. prépost-kanonok három heti távollét után e hó 21-én Karlsbadból Sopronba érkezett. — Farkas István dr. rendőrkapitány hivatalos ügyben Budapestre utazott. — Ternegg Kálmán és Keresztes Frigyes 13. tüzérezredbeli főhadnagyok a harctérről Sopronba érkeztek.

Kitüntetések. Rupprecht Jobst József a 48. cs. és kir. gyalogezred ezredese a hadiékítményes III. osztályú vaskoronarendet kapta. — Festetich György gróf, a 9. huszárezred t. főhadnagya, Wenckheim Béla gróf huszárfőhadnagy, Medlits Viktor 76. gyalogezredbeli hadnagy és Czeits Potissije H. lovag 9. huszárezredbeli kapitány az ellenség előtt való bátor magatartásukért a hadiékítményes III. osztályú katonai érdemkeresztet kapták. — Wolf Miksa, 76. gyalogezredbeli százados, Schármár János műépítész veje az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a szignum laudiszt kapta. — Bene Imre, a 12. cs. és kir. gyalogezred zászlósa, lakompaki segédjegyző az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi érmet kapta s egyúttal hadnaggyá lépett elő. — Bíró Sándor miniszteri osztálytanácsos, a Rábaszabályozó Társulat igazgatójának Ő Felsége saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából a közügyek terén kifejtett munkásságának elismerésül a III. oszt. vaskoronarendjelet adományozta.

Előléptetések. Benkő Károly, a soproni járásbíró fia és Csontos István, a csepregi volt főszolgabíró fia, akik a budapesti Ludovikában végezték tanulmányaikat kitünős sikerrel, a napokban hadnaggyokká léptek elő.

Ujmisék. Szent István ünnepén két ujmise volt egyházmegyénkben. Stehlik László püspöki levéltáros Mosonbálfalván

volt, manuduktora Klampfer Ferenc ottani plebános, szónoka Grösz József püspöki szertartó volt. — Wrenkh Ede Kisboldogasszonyban mutatta be az Urnak első szentmise áldozatját. Manuduktora Wagner Mihály győri lelkiigazgató, szónoka Várkonyi Fidél cisztercita tanár volt.

Esküvő. Hagyarosi Zala Artur huszárnagy a napokban esküdött örök hűséget a budai plébánia templomban hegyfalusi Sugár Málva úrleánynak.

Hősi halál. Endrénny József, a szegedi „Friss hírek“ szerkesztője a déli harctéren, — Salamon Ernő honvédszázados aki régebben a 18. honvédezredben is szolgált, Lublin ostrománál 31 éves korában hősi halált halt.

Haláleset. Kismartonból írják: Nemes Major Gyula nyug. hercegi főtisztviselő f. hó 17-én hosszas szenvedés után elhunyt. Nemrégén hősi halált halt őrnagy fiát követte.

Adomány. Spitzer József kereskedelmi tanácsos felesége 500 koronát adományoztak a Vörös Kereszt-egyesület soproni fiókjának.

Száz éves évforduló. Szűz Mária mennybemeneteleinek ünnepén volt 100-ik évfordulója Don Bosco — a szalézianusok alapítója, az elhagyott gyermekek nagy jótévedője — születésének.

A dunántúli evang. egyházkerületnek Czeldömölkön szerdán e hó 18-án tartott ülésében Gyurátz Ferenc szuperintendens kijelentette, hogy magas koránál fogva arra való tekintettel, hogy nyugalomra is nagy szüksége van, e felelősségteljes tiszteről lemond. E lemondását visszavonhatatlannak jelezte. Gyurátz Ferencet 1895-ben választották szuperintendenssé.

Hálanyilatkozat. A súlyos viszonyok enyhítésére dr. Stráner Gyuláné 20 K-át adományozott a soproni első népkonyha egyesületnek, a melyért hálás köszönetet mond az elnökség.

Elhunyt biboros. Szerafinó Vanutelli biboros f. hó 19-én éjjel, 81 éves korában elhunyt.

Szent István ünnepe. Városunk is mély bensőséggel ünnepelte meg Szent István napját. 9 órakor a Szent Mihály plebánia templomban főt. Manninger Mihály kanonok celebrált fényes segédlettel nagymisét, amelyen a különféle hatóságok és katonaság képviselői vettek részt. A veterán egyesület zenével vonult föl. 11 órakor az evangélikus templomban és az izraelitáknál volt ünnepi istentisztelet.

A soproni kaszinóegyesület elnökválsága. Az egyesület választmánya csütörtökön este ülést tartott Schneider Gábor törvényszéki elnök, egyesületi alelnök elnöklésével amelyen egyhangú sajnálkozásukat fejezték ki az elnök lemondása fölött és elhatározták, hogy ennek visszavonására megkérlik azzal a megokolással, hogy az ülés határozatainak, személyes éle nem volt. Szilvássy Márton dr. ezekre való tekintettel valószínűleg megtartja az elnökséget. E választmányi ülésen egyúttal elhatározták azt is, hogy a háborus viszonyokra való tekintettel a háboru tartára egyesületi helyiségeire is elrendeli a záróórát hajnali 3 órára.

Automobil-vizsga lesz f. hó 24-én délután Heimler Károly dr. rendőrfőkapitány előtt, amelyre Széchenyi Rezső gróf gyöngyöspáti nagybirtokos is jelentkezett.

Szalámit, sajtót, akácmézét, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

X. Pius pápa halálának évfordulója. Minden lázas, izgalomteljes nap, amelyet azóta, hogy a világháború második eszendejébe léptünk, leélünk, telve van emlékezésekkel. Ma egy éve, ma egy éve, sutlogja az emberiség ajka... Ma egy éve ... megint emlékezünk... A világháború ágyúinak, véres viharának khaosán áthatott egy fájdalmas, gyászos hang, amely X. Pius pápának elhunytát jelentette be a háboruban álló emberiségnek. X. Pius, a szelid, galamb-lelkű egyházfő, aki elhunyt, mert érzékeny lelke, finom szervezete, amelyet a földi kor is megtámadott, nem bírt megbirkózni azzal a fájdalommal, a vérnek, szenvedésnek, az emberiség haragjának, egymás elleni gyűlöletének azzal a szomorú látványával, amelyet halála előtt néhány héttel kibocsátott békeszózatában lecsillapítani iparkodott. Az Ur megkímélte őt attól, hogy még egy hosszú éven keresztül látnia kelljen a vérontást és utódjára hárul a magasztos feladat, amelyet már ő is oly nagy buzgalommal vállalt: a krisztusi szeretet nevében kibékíteni a fegyverrel egymásnak rontókat s a béke olajját ültetni a háboruszkodó emberiség lelkében.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke már elkészült s azt az adóhivatal a központi választmány elnökéhez, a polgármesterhez betejesztette. Eszerint első helyen 30.050 K összeggel maga a város szerepel másodhelyen a sopron—gráci vasgyár 24.231 K-val.

Egy sanyaru helyzetbe jutott özvegy századosné ki, ide való illetőségű, a jószívű közönséghez fordult segélyért. Megyesi Schwartz Miklós dr. udvari tanácsos volt az első, ki nemes szíve sugallatától indítva 20 K-t juttatott a szegény özvegynek.

A városi kenyérgyár, melynek előmunkálatai serényen folynak, valószínűen szeptember havában kezd meg az üzemet.

Új hadi érdemkereszt. A király Polgári hadi érdemkereszt néven új díszjelvényt alapított a háborúval kapcsolatban szerzett polgári érdemek jutalmazására.

Az iparos tanonciskolába való beiratások szeptember 1-től 4-ig lesznek a fővényvermi iskolahelyiségeiben. Fiúk beírása a jelzett napokon 5—7 óráig, a lányoké pedig 3 és 5 óra között történik. Az előadás szeptember 6-án lesz.

A hadi Urna. Még fel sem állították, már is tetszik! A mozgalomról a budapesti lapok révén a főváros közönsége is értesült és az emlékmű leírása olyanok figyelmét is felkeltette, akinek érdeklődésére számítani sem lehetett. Így Gerstenberger Emil kir. tanácsos, a főváros műépítészeinek egyik előkelősége, aki a szobrászat terén is nagy sikerrel művészkedik, a következő távirattal adott kifejezést elismerésének: „Szívvel gratulálok pompás eszméhez, mely jótékony-ságot kegyelettel gyönyörűen összekapcsol. Gerstenberger.“ — A kezdeményezők biznak abban, hogy az emlékműnek már a képe is — amelyet a Várkerület valamely forgalmas pontján legközelebb közszemlére tesznek — osztatlan tetszést fog aratni és még azokat is meg fogja nyerni, akik ma a „vasas honvéd“ pártján vannak; hiszen tagadhatatlan, hogy utóbbi is alkalmas arra, hogy a jótékony-ság oltárán való áldozásra hangoljon és ha máshol bevált mint eszköz az adakozás — készség felkeltésére: Sopronban sem állana ki hiába — de már az, hogy élő embert ábrázoló

szoborba szeget verjünk, az esztetika szempontjából aggályos és e részben nem nyugtathat meg az a tény sem, hogy már másutt is felállították, mert ami nem helyes, az azzal sem válik igazolhatóvá, ha százszor ismétlik is. Meggondolandó továbbá, hogy méltóbb oly kultúráshoz, mint aminő Sopron: mások utánzása helyett, eredeti eszme megvalósításával kifejezni a kegyelet érzelmeit, amelyeket az emlékmű szépsége csak úgy állandósítand, mint az a megkapó gondolat, hogy az urna fiainak vére áztatta csataterek egy-egy hantját fogja megőrizni. Az, hogy az urna, mint mulandóság jelképe fájdalmas érzéseket képes fakasztani, nem teszi azt hadi emlékké alkalmatlanabbá a „vasas honvéd“-nél; hiszen ez is gyászra hangolja azokat, akik fiukat, fivérüket, vagy apjukat veszítették el és vigasztalást kelt azzal a hozzáfűződő érzéssel, hogy méltó módon örökíti meg hőseink vére hullásával tanusított hazafiságát.

Közeledik!!!

az iskolaév megnyitása, amidőn minden diák új vagy használt könyvet vásárol. Minthogy az új könyvek gyorsan tönkremennek, ha nincsenek bekötve, a használtak pedig ugys új kötésre szorulnak — azért már **most** kívánatos, hogy kötés alá kerüljenek, mert az iskolaév megnyitásakor rendszerint munkatorlás szokott előállni. **Könyvek bekötését** bármilyen kivitelben elvállalja

Piri és Székely

könyvnyomdája, könyvkötészete és vonalzó-intézete
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Telefon 394. A városház mellett. Telefon 394.

„Egyházi Közlöny“ — a magy. kath. papság kitünően szerkesztett hetilapja — most jelent meg igen gazdag tartalommal. A kath. világi közönség legnagyobb érdeklődésére is igényt tarthat mindig érdekes és élénk — az egész egyetemes egyházat illető — hireivel, valamint szakközleményeivel. Szerkeszti: Gerely József. Megrendelhető Budapest, VIII. ker., Eszterhazy-utca 19. Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Örökimadás című hitbuzgalmi havi folyóirat legújabb száma rendkívül dus és érdekes tartalommal jelent meg. E valóban életrevaló folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IV. ker., Üllői-ut 77.) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak 3 korona. Ajánljuk t. előfizetőink pártfogásába.

Állatvásár. A soproni marhavásártérre 1915. évi augusztus 19-én felhajtattott:

Drb	Eladási ár kilogrammonként	
	gyengébb min.	jobb min.
2 Magyar-fajta ökör	1.70	2.—
57 Tarkaökör, hizott	2.40	2.64
14 Bika	2.—	2.50
152 Kalbásznak való marha	1.50	2.—
49 Fejőstehenek drb-ként	450.—	1300
52 Borjúk	2.70	2.80
Sertés:		
443 Hizott disznó	3.20	3.30
280 Süldő	3.—	3.20
360 Hizáló disznó	60.—	180.—
44 Malacok	20.—	60.—
— Kecse		

Ausztriába — darab szarvasmarhát szállítottak el, — vevő által.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templom-festéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva d. e. fél 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig.

Fiók: Ruszt

Ferenc József-tér

Betétek takarékkönyvecskére és folyószámlára

Jelzálogkölcsonők

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbízások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás. Safekasszák bérbeadása.